

Še enkrat so se videli narodi, si prisegli zvestobo med seboj ob očetovem grobu, še so se veselili svoje sreče v mogočni državi; naslednika Samu pa niso mogli dobiti med seboj. Preveč je bilo takih, ki bi radi vladali, in premalo takih, ki bi slušali. Na slovanske brate se je zvalila usoda, kakor jo je že naprej videl kralj Samo: „Ako ne boste svojim izbranim vladarjem izkazovali pokorščine, spoštovanja in ljubezni, jo boste morali izkazovati tujcu; tuja roka je pa težka.“

V deželo je udrl tujec. Nekatero rodove je podjarmil prej, druge pozneje. Kmalu so mu bili vsi robovi brez pravic in brez lastne volje. Nekateri so v tisoč letih celo pozabili, da so rod izmed slovanskih bratov, pa so silili med tujce, ki so jih zato zaničevali.

Nad tisoč let je tujec vladal Slovanom. Morala je prihrumeti grozna svetovna vojna, da je rešila Slovane kazni — Samovega prokletstva.

Sedaj Slovani zopet dihaajo svobodno in se vladajo sami po svoji volji.

Na poljani.

Škrjanček je zavrnil
skoz jasni, sinji zrak,
kot misel k solncu blisnil
tako mehak, lehak.

Po nebu izprehaja
oblak se srebrotkan,
blesteč pred vrati raja
pa vriska svat neznan.

Čez šumna žitna polja
bahato mak žari,
ožarjen od okolja
srebrnih solnčnih dni.

Marjetic je vse živo,
in poljskih lilij zbor
se klanja prikupljivo,
smehlja se k solncu gor.

Gizdav metuljček raja
po jasi svatujoč —
pa hrošček ponagaja
iz bilk vun kukajoč:

„Hej, hej, ti poniglavček —
saj nič ne znaš, ne znaš!
Capljaš tam kot pijavček —
a pamet kje imaš?“

Metuljček jo ulije
za njim, srdito zroč,
a hrošček se mu skrije
brž v luknjico smejoč.

Dehtijo rože bajne —
metuljčki gredo v vas,
napijajo si rujne
pijačice iz čaš:

„Izpijmo ga, o bratci,
izpijmo ga do dna —
da ga ne bodo škratci
čez noč, ha-há, ha-há ...“

Ves dol, ves vzduh trepeče,
čez plan gre buden glas —
Kdo? — Vetrček šepeče:
„Kdo li je več kot jaz?“

Miroslav Kunčič.